

at fortsætte dermed i en 14 Dage eller 3 Uger, medens han henvendte sig til Rigsdagen. Han kunde lade Rigsdagen paatage sig Ansvar for, om der skulde standfæses. Men at den Minister, der i Maaneder igennem fortsætter Bygningen, uden at gaa til Rigsdagen, skulde mene, at det ikke gaar an at gaa til Rigsdagen og faae dens Beslutning, uden at standse Arbejdet, gaar langt over min Forstand. Jeg har endnu blot et Par Ord at sige til det ærede Medlem for Aarhus Amt 1ste Valgkreds (Winther). Jeg beklager, at han er kommen til adskillige af de Udtalelser, som vi hørte af ham igaar og igjen idag. Det ærede Medlem har talt, som om der var nogenjombhelt Mulighed for, at en Rigsretstiltale for denne Overskridelse vilde kunne ende med Frisindelse fra Rigsrettens Side. Jeg kan ikke forstaa, hvorledes det ærede Medlem kan tænke paa, at der skulde være en Mulighed dertil; dertil er Sagen for klar. Rigsretten har ikke Bevillingsmyndighed, Rigsretten har ikke Noget at gjøre med at bevilge Penge. Det er Rigsdagen, som bevilger eller negter at bevilge Penge, og ingen Rigsret kan komme bagefter og bevilge Penge, som Rigsdagen har negtet. Naar det ærede Medlem opstiller en anden Mulighed, lægger han vist ikke Mærke til, at hvis der var nogen tænkelig Mulighed for et Udfald som det, han nævnte, saa støtter han dette Udfald med lige Bemærkninger, som ikke have den fjerneste Grund i sig. Der kan vel være Onsker, som kunne synes at gaa saavidt, at noget Saadant skulde gjøres til Virkelighed i Rigsretten; men hvis saadanne Onsker findes, har det ærede Medlem givet en betydelig Støtte dertil, som han burde have vel betænkt sig paa at komme med. Naar han dernæst sagde, at, om han end var uenig med Flertallet her i Salen, gif han dog med det, saa maa jeg tilstaa, at der er mange af de Ting, der fremkomme fra det ærede Medlem, som jeg ikke forstaaer, og denne Utvring er det mig aldeles umuligt at fatte; thi tror han, at vi gaa en vigtig Vej, og at en anden Vej er rettere for ham, saa skal han ikke gaa med os, saa skal han tage sit Ansvar for at gaa den Vej, han anser for den rette, og ikke gaa den Vej, som vi gaa, og sige, at han kaster Ansvar paa os. Den, der deltager i en vis Handling, staar til Ansvar derfor. Det Ansvar, som det ærede Medlem vil kaste paa Flertallet, maa det vise fra sig. Stemmer det ærede Medlem for en Sag, maa han selv bære Ansvar for derfor, og det gaar ikke an at kaste det over paa Andre.

Sjörning: Den ærede Kirke- og Undervisningsminister har baade igaar og idag gjort mig den Ære at kalde mig for Ordförer, uagtet jeg slet ikke har Udkomst til denne Ære, idet jeg kun fører Ordet for mig selv. Jeg skal imidlertid i eet Punkt optræde, som om jeg var Ordförer, idet jeg ved denne Leilighed skal tage Ordet

anden Gang, hvilket jeg ellers aldrig gjør, undtagen naar jeg er Ordförer. Det er imidlertid kun nogle faa Bemærkninger, jeg skal gjøre til to ærede Medlemmer i Salen, og da først til det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Fenger). Jeg har tidligere flere Gange havt Leilighed til at erfare, at det ærede Medlem foruden meget Andet ogsaa er en god Jurist; men jeg maa dog efter hans Udtalelse idag gjøre en Undtagelse fra denne min fordelagtige Dom om hans Indsigt paa Jurisprudentsens Omraade, thi denne Indsigt omfatter formentlig ikke Statsretten. Det kan jeg i det Mindste ikke erkende efter hans Udtalelse. Det ærede Medlem vilde navnlig gjøre gjældende, at det med Hensyn til Afholdelsen af ikke lov- hjemlede Udgifter overhovedet slet ikke var af Betydning, om Rigsdagen havde været samlet paa den Tid, da vedkommende Beslutning toges, eller ikke. Jeg vil i den Anledning bede det ærede Medlem se efter i Høldts Statsret. Det er fuldkommen berettiget her, hvor vi forhandle om statsretlige Spørgsmaal, at citere dette Værk, som baade er omhyggelig og fortjenstlig affattet og tillige er den eneste mere udførlige Statsret, vi have i vor Litteratur. Der vil man kunne se, at denne Statsretslærer udtryffeligt lægger den allerførste Bægt paa, om Rigsdagen har været samlet paa den Tid, vedkommende Beslutning toges, eller ikke. At Rigsdagen ikke har været samlet, nævnes udtryffeligt som en Betingelse, der maa kræves, for at en saadan Udgift statsretlig skal kunne forsvares. Det var ogsaa af den samme Statsret, at jeg igaar tillod mig at oplæse et Citat, hvori Udtrykket „formel Ulovlighed“ forekom. Dette Udtryk hidrørte altsaa ikke fra mig, hvilket jeg bemærker, fordi det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Hall) pientynlig sølte sig noget afficeret ved dette Udtryk. Det er fra den samme Bog, at Udtrykket er taget, idet den siger, at naar Udgifter, der ikke ere bevilgede, afholdes, foreligger der en formel Ulovlighed, medens der tilføies, at den eneste Maade, hvorpaa denne formelle Ulovlighed kan afhjælpes, er en efterfølgende Bevilling. Kommer der Bevilling, er Lovligheden etableret; kommer den ikke, bliver Ulovligheden tilbage. Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Fenger) mindebe dernæst om den Rigsretsdom, som ved en tidligere Leilighed er bleven affagt; han mindebe om, at det dengang var blevet udtalt af denne Domstol, at der ved Spørgsmaalet om, hvorvidt en ei bevilget Udgifts Afholdelse skulde medføre Ansvar eller ikke, skulde toges Hensyn til, om den havde været paatrængende, og om den havde været afholdt i et gunstigt Øieblik. Jeg erindrer fuldstændig godt denne Rigsretsdom, jeg erindrer, at Retten dengang efter den almindelige Opfattelse tilegnede sig Bevillingsmyndighed, jeg erindrer, at der i Rigsretsdommen stod, at vel havde General Samsen bygget dette Ridehus, uagtet Rigsdagen